

ZDISLAVA

měsíčník litoměřické diecéze

Ročník III / Číslo 5

květen 1998

Cena : 8,- Kč

Radost jako ovoce Ducha svatého je darem, který se může stát nejkrásnějším úkolem. Radost je dokonce apoštolátem, kterého jsme si velmi málo vědomi. Ambrozius von Lombe napsal: „Pro Kristovo břemeno není větší ctí, než jasné čelo těch, kdo je nesou“. Takoví lidé vydávají svědectví o Tom, který přesahuje svět.

Karl Velten

Z obsahu:

One man show
- setkání mládeže
(str. 4)

Interview s otcem
biskupem Josefem
(str. 5)

Velikonoce
v katedrále
(str. 6)

Kdo jsou to
metodisté?
(str. 8)

Hospic sv. Štěpána
v Litoměřicích
(str. 9)

Stanovy
ekonomických rad
(str. 10)

<http://web.telecom.cz/zdislava>

Vatikán rozšiřuje počítačovou síť

Vatikánské stránky na internetu (<http://www.vatican.va>) "navštěvuje" každý měsíc kolem 7 milionů zájemců. Jak sdělil prezident vatikánské komise pro internet arcibiskup Claudio Celli, jsou tito zájemci z více než 50ti zemí. Nejvyšší zájem je tradičně o projevy papeže Jana Pavla II. V těchto dnech instaluje Vatikán nové počítače, aby mohla být uspokojena stále se zvyšující poptávka.

-čbk-

Přibývá zájemců o kněžské povolání

O kněžské povolání je v posledních letech ve světě stále větší zájem. Podle prefekta Kongregace pro kněžstvo kardinála Dario Castrillona Hoyose se to týká zvláště Asie, Afriky a Latinské Ameriky. V Evropě se počet zájemců o kněžství zvyšuje pomaleji, ale zároveň se snížil počet kněží, kteří žádají o laicizaci. Podle arcibiskupa jde o "povzbudivé" skutečnosti. Na celém světě pracuje nyní kolem 400 tisíc katolických kněží.

-čbk-

Stav charitního konta "Povodeň"

Na straně příjmů konta České katolické charity "Povodeň" bylo (k 1.4.) přibližně 134.050.574 Kč, na straně výdajů 114.765.000 Kč; zůstatek činí cca 19.285.574 Kč. Většina finančních prostředků byla věnována na přímou pomoc obyvatelům oblastí zasažených povodněmi, na vybudování nových obytných kapacit (domy pokojného stáří, domy s pečovatelskou službou, penziony, bezbariérové nájemní byty apod.), sklady humanitární pomoci, na vybudová-

ní Linky pomoci Povodeň a na projekt "Koordinátor pomoci v povodni zasažených oblastech". Konto ČKCH "Povodeň" u KB Olomouc - č. účtu: 19-996660227/0100.

-čbk-

Ministrantský den nadvrát

Ministrantský den

- Pro západní část diecéze se koná v sobotu 9.5. od 9,00 na Dómském náměstí v Litoměřicích.

- Pro východní část diecéze se koná v sobotu 6.6. od 9,00 v Jablonném v Podještědí spolu s kněžským svěcením jáhna Michala Podzimka (od 10,00).

10. ERA Meeting 1. - 7. 8. 1998

V jedinečné a neopakovatelné atmosféře Assisi se zrodila European Rogationist Association (ERA). Evropskou asociací mladých ERA se rozumí rozšiřování velké citlivosti na problém povolání v evropské církvi. Dnešek je tak velmi důležitý a delikátní, především v naší Evropě, která se na prahu roku 2000 potřebuje otevřít nové evangelizaci. K tomuto cíli dává ERA život jedné skupině činností, které sjednocují a formují skupiny mladých, kteří chtějí zvětšovat uvědomění si nevyhnutelnosti vztahu lidí k Bohu. Meeting ERA, který se každoročně koná v jednom evropském městě je jedna z těchto iniciativ.

Letos se setkání koná v turistickém centru Tata u jezera Oreg (asi 50 km od Budapešti) od 1.8. (odpoledne) do 7.8. (ráno). Na setkání budou tlumočeny relace i v češtině, proto je důležité, abys měl s sebou rádio FM a sluchátka od walkmanu.

Cena je 3000 Kč (plná penze + cesta), jestliže se naplní autobus. V opačném případě

se bude ještě něco málo dovýbírat na autobus. Ubytování je zabezpečeno v chatkách po 4-6 lidech. Vezmi si s sebou karimatku a spacák, je také třeba mít v pořádku cestovní pas. Poslední den bude návštěva Budapešti.

O přihlášky si napište nej-

déle do 1.6. 1998, pošlete je vyplněné nejpozději do 1.7., obojí na adresu:

Jan Maštálka
28. Října 550
584 01 Ledeč nad Sázavou
tel. 0452/2773
nebo 0602/290817
fax: 0452/621253

Novéna duchovních obnov v Hradci Králové

(Počátkem března přišlo z Vatikánu udělení plnomocných odpustků poutníkům do katedrály.)

Po devět měsíců v devíti sobotách se budeme setkávat v Hradci Králové ke své vlastní duchovní obnově (pozn. red. - zveřejňujeme pouze termíny, které jsou ještě před námi). Jednotlivá setkání jsou způsobem podání zaměřena na různé životní stavy nebo na různé typy aktivity v církvi. Každé setkání je však otevřeno i všem ostatním. Zaměření na:

- 30.5. všechny ke slavnosti Soslání Ducha svatého (arcibiskup Giovanni Coppa, apoštolský nuncius v České republice, otec biskup Karel Otčenášek)
- 20.6. zdravotně postižené a nemocné (otec biskup Josef Kajnek)
- 11.7. zahraniční hosty - přátele české církve (otec biskup František Lobkowicz)
- 8.8. laické modlitební skupiny a hnutí (otec biskup Antonín Liška)
- 19.9. rodiče a děti (otec biskup Vojtěch Cikrle)
- 24.10. mládež (otec arcibiskup Jan Graubner)
- 21.11. laické teology a spolupracovníky v pastoraci (otec biskup Fr. Radkovský)

Věříme, že tato duchovní obnova přinese celou řadu podnětů a obdarování pro každého zúčastněného. Jednotlivci i farnosti si k účasti mohou vybrat kterýkoliv uvedený termín nezávisle na zaměření.

Zdislava - měsíčník litoměřické diecéze

Vydává s církevním schválením litoměřického biskupství Římskokatolická farnost,

Janov nad Nisou 41, 468 11, tel./fax. 0428/380 015

e-mail: lubos.ruta@telecom.cz

<http://web.telecom.cz/zdislava>

Biskupství LTM e-mail: biskupstvi_litomericke@unl.pvtnet.cz

Řídí redakční rada, šéfredaktor Luboš Růta.

Grafická spolupráce: Jan Hrubý

Tiskne: GLOS Semily

Nevyžádané příspěvky nevracíme. Redakce si vyhrazuje právo na zkrácení příspěvků.

Distribuce: redakce - roční předplatné 125,- Kč včetně poštovného, při hromadných objednávkách sleva

Registrace: MK ČR 7397

ISSN 1211-3042

Ročník III., číslo 5

Datum vydání: 10.5.1998

(uzávěrka příštího čísla 21.5. 1998)

Cena: 8,- Kč

Podávání novinových zásilek bylo povoleno Českou poštou, s.p. OZSeČ v Ústí nad Labem, č.j. P/1 - 3892/95 ze dne 18.12.1995

Narozeniny kněží a jáhnů naší diecéze v květnu

narozeniny

- 3.5. František Opletal - 68 let
- 5.5. Benno Rössler - 67 let
- 6.5. Klement Ruisl - 78 let
- 7.5. Antonín Sporer - 58 let
- 8.5. Jan Valík OSB - 67 let
- 10.5. Miroslav Šimáček - 47 let
- 11.5. Jiří Veith - 41 let
- 14.5. David Bouma, jáhen - 27 let
- 16.5. Zdeněk Bonaventura Bouše OFM - 80 let
- 18.5. Štefan Pilarčík - 34 let
- 20.5. Karel Havelka - 45 let
- 21.5. Oldřich Kolář - 38 let
- 23.5. Václav Vlasák - 52 let
- 23.5. Mojmír Melan - 76 let
- 23.5. Miroslav Kloz, jáhen - 46 let
- 25.5. Václav Vaněk, jáhen - 46 let
- 26.5. Jan Bečvář - 74 let

výročí svěcení

- 14.5. Augustín Števíca - 4 roky
- 16.5. Bohuslav Bártek - 2 roky
- 16.5. Jan Jucha MS - 6 let
- 18.5. Karel Červený, jáhen - 2 roky
- 20.5. Henryk Kuman MS - 14 let

KNĚŽSKÁ SVĚCENÍ JÁHNŮ A JEJICH PRIMICE

jáhen Rudolf REPKA, nar. 23. 6. 1972 ve Vlčnově
kněžské svěcení: 8. května 1998 ve Vlčnově, 10:00 hod.

primiční mše sv.: 9. května 1998 ve Vlčnově, 10:00 hod.

jáhen Michal PODZIMEK, nar. 18. 7. 1970
v Jablonci n. Nisou

kněžské svěcení: 6. června 1998
v Jablonném v Podještědí, 10:00 hod.

primiční mše sv.: 7. června 1998
v Jablonci nad Nisou, 9:00 hod.

jáhen Karel ČERVENÝ, nar. 16. 3. 1943 v Praze

kněžské svěcení: 6. června 1998
v Jablonném v Podještědí, 10:00 hod.

primiční mše sv.: 13. června 1998
v Loukově u Semil, 10:00 hod.

2. mše sv. doma: 14. června 1998
v Čestlicích u Prahy v 9:00 hod.

Hledání přímluvce

“Kdo je ta, jež vystupuje z pouště, opřena o svého milého?”
“To jsem já,” zašeptal mladý kněz a schoukl se ve svém křesle, “já na cestě za tebou, Pane. Opírám se o tvého Ducha, kterého posíláš, aby nás uváděl do veškeré pravdy.” Náhle však zmlkl, upřel svůj pohled do rostoucího šera ve starém farním pokoji a po chvíli se schoukl ještě víc. Nohy přitáhl až těsně k tělu a hlavu zabořil do kolen. Brzy ji zase vztyčil: “Opírám se, to vím, ale neumím to popsat. Jak tomu porozumí moji farníci? Duch svatý, veškerá pravda, Přímluvce - jak o tom kázat? Vystupuji z pouště, kde je mlčení, bolest a tápání ve tmě. Opírám se, jsem plný naděje, důvěry v každý další krok. Jdu sám, bez opory a bez pomoci, a přece se opírám. Jsem slabý a přitom přetékám silou. Drtí mne má únava a bezmoc a přesto nejsem chudák. Mám bohatství, ale jen těžko je možné ho rozdat. Kde mluvíš Ty, který jsi byl poslán?”

Kněz vstal, nahmatal ve tmě vypínač a rozsvítil stolní lampičku. Zamhouřil oči a pomalu je otevíral. Přisunul ke stolu židli, odhrnul na stranu nevyřízenou korespondenci, sedl si a začal úsečně psát na bílý papír: Oslovení - podle momentálního pocitu v kostele. Téma - Pošlu vám Přímluvce.

Zamyslel se a pokračoval: Důležité pasáže:

1. Možná se vám při četbě Písma, když si všimnete slova Přímluvce zdá, že Duch svatý je vaším přímluvcem v nebi. Jsme zvyklí dávat slovu přímluvce význam přimlouvav se za nás u Boha. Tento Přímluvce je však jiný. Mluví v nás - při nás. Přimlouvá se k nám, ke každému z nás, k jednotlivci.

2. Dnes často slyšíme o vnějších projevech Ducha - o modlitbě v jazycích, o uzdravování. Chci vám říct, abyste ve svých myslích neomezovali Ducha jen na vnější projevy. Mluvím o Přímluvci, o tom, který zní ve vašem nitru. Slyšíte jej jen vy a nikdo z okolí o tom neví. Nemluví ve slovech, proto je těžké o něm vyprávět druhým.

3. Svůj život prožíváme v mnoha rovinách. Jinak se chováme v tramvaji, jinak v práci, jinak doma v rodině. Pokaždé cítíme něco jiného. Někdy jsme také sami a nevíme kudy kam. Jsme bezradní a bez chuti do života. Sedíme a přece se potácíme. Nebojte se takových chvílí a nevyhýbejte se jim. Právě tehdy můžete slyšet Přímluvce. Tehdy pocítíte, že sami v sobě sebe přesahujete, že se vás Bůh může dotknout. Na této rovině, v této chvíli, rozumíte i věcem jinak tajemným. Jste to vy, ale víc než vy, jak běžně žijete. Blízko nadějí a síle. Blízko pravdě. To je Přímluvce, víc o tom neumím říct.

Na závěr vám přečtu verš z Písne písní, který to všechno vyjadřuje v jediné větě. Často si ho v posledních dnech připomínám, neste si ho dnes odtud domů s důvěrou v Přímluvce: Kdo je ta, jež vystupuje z pouště, opřena o svého milého?

Kněz se usmál a položil pero.

Martin Nitsche

XVII. diecézní setkání mládeže – podařená "one man show"

Pokud bych měl jednoduše vyjádřit svůj názor na 17. diecézní setkání v Litoměřicích, použil bych pravděpodobně anglického výrazu uvedeného v podtitulku, "one man show". Tím jedním mužem, o kterém se v něm mluví, je Tomáš Řehák, představitel organizace ACET, která se věnuje osvětě a pomoci mladým lidem zasaženým drogami či virem HIV. Nebyl samozřejmě jediným, kdo v programu vystoupil, avšak jeho přednáška tvořila bezesporu páteř celého setkání. Heslem setkání byl biblický verš "Duch svatý vás všemu naučí", který ve své promluvě rozvedl otec biskup. Mimo jiné zdůraznil, že nám Duch svatý připomíná funkci společenství a že společenství je prostorem, ve kterém se projevuje naše láska. Kdo žije sám, může se domnívat, že všechno dělá správně. Teprve ve společenství s druhými objevuje skutečné nároky kladebné na naše jednání i úmysly.

Nezbytnou část programu tvoří dramatické scénky s nejrozličnějším účelem: pobavit, připomenout Boží slovo v bibli, poučit i přimět k zamyšlení. Žádný z nich nebyl ani tentokrát opomenut. Svěrázná nastudování prvního hříchu lidí, Abrahámovy oběti Izáka,

apokryfu O čtvrtém králi či manželské hádky (podle slov jednoho z manželů velmi ze života) tvořila spolu s písničkami diecézní kapely spíše oddechovou část. Hlavní, vážnou část programu, tvořila právě přednáška Tomáše Řeháka.

AIDS, drogy a nezodpovědné sexuální vztahy jsou tématy, o kterých se předpokládá, že se křesťanské mládeže mohou týkat nanejvýš okrajově. Zkušenosti organizace ACET však vedou její členy k tomu, aby se věnovali i křesťanům. Úroveň jejich znalostí, někdy však spíše neznalostí, je totiž činí velmi zranitelnými, když dojde k nějakému ohrožení.

Hned v úvodu, už když se představoval, se Tomáš ukázal nejen jako znalec problematiky, o které mluví, ale také jako výborný "bavič". Taková kombinace vlastností umožňuje s mladými hovořit otevřeně, bez studu, ale zároveň velmi citlivě i o choulostivých problémech. Společně opravování testiků s otázkami o AIDS, které jsme všichni dostali, nás uvedlo do tematiky celé přednášky. Někteří z nás asi z úst Tomáše Řeháka slyšeli poprvé některá fakta o spolehlivosti antikoncepce či o bezpečnosti kondomu, která jsou odlišná od informací běž-

ně v médiích uváděných. Také naznačil velikost daru, který sexualita představuje, význam panenství a panictví (dokonce se odvážil vyzvat nás, aby se přede všemi přihlásili ti, kteří jimi jsou). V odpolední části programu pozvolna přešel k vyprávění o smrtelně nemocných mladých lidech a velmi působivě nám přiblížil jejich pohled na svět. Oslovil nás také otázkou: kdy jste naposledy řekli svým rodičům, že je máte rádi? To nám potom také uložil za "domácí úkol".

Kromě toho, že jsme se mohli seznámit s řadou informací o palčivých problémech naší civilizace, drogách, HIV a sexuální dezorientaci, stala se Tomášova přednáška dalším krokem na cestě ke sblížení církvi – Tomáš Řehák je, ač-

koliv to vůbec nezdůrazňoval, členem Apoštolské církve.

Organizátorům tohoto setkání se podle mého názoru podařil riskantní tah: vsadit všechno na jednu kartu, jednoho člověka. Mimořádné obdarování Tomáše Řeháka k práci s mládeží jim pomohlo setkání odlišit od všech dosavadních a zároveň přinést mladým křesťanům z naší diecéze mnoho informací a námětů k přemýšlení. Pokud se při příštím diecézním setkání podaří poněkud vyvážit pasivní roli, ke které byli účastníci tentokrát odsouzeni, bude letošní jarní setkání hodnoceno z pohledu budoucnosti příznivě.

Jan Macek

Interview s otcem biskupem

Více než před rokem jste uveřejnil výzvu k intenzivním modlitbám za kněžskou povolání a za kněze. Jaká je situace kněží a bohoslovců nyní?

S bohoslovci to vypadá bohužel dost špatně, protože z těch čtyřech, které jsme měli v konviktu, stěží nastoupí jeden. Jeden se zamiloval a už odešel, druhý jde studovat češtinu, třetí si nástup odloží a tak možná zůstane ten čtvrtý. Tak se musíme modlit ještě více.

Není divné, že bohoslovci tak hodně odcházejí?

Trochu divné to je, samozřejmě. Ale je lepší, když si to rozmyslí včas, než když si to rozmyslí potom. Pobyt v konviktu a i v semináři je taková, řekl bych, známost před svatbou, první dotek. A ti v konviktu ještě seminaristé nejsou, to jsou normální studenti. Na druhé straně dva studenti dálkového studia teologie se přihlásili a nastoupí rovnou do třetího ročníku semináře. Pán Bůh to vyrovná tímto způsobem.

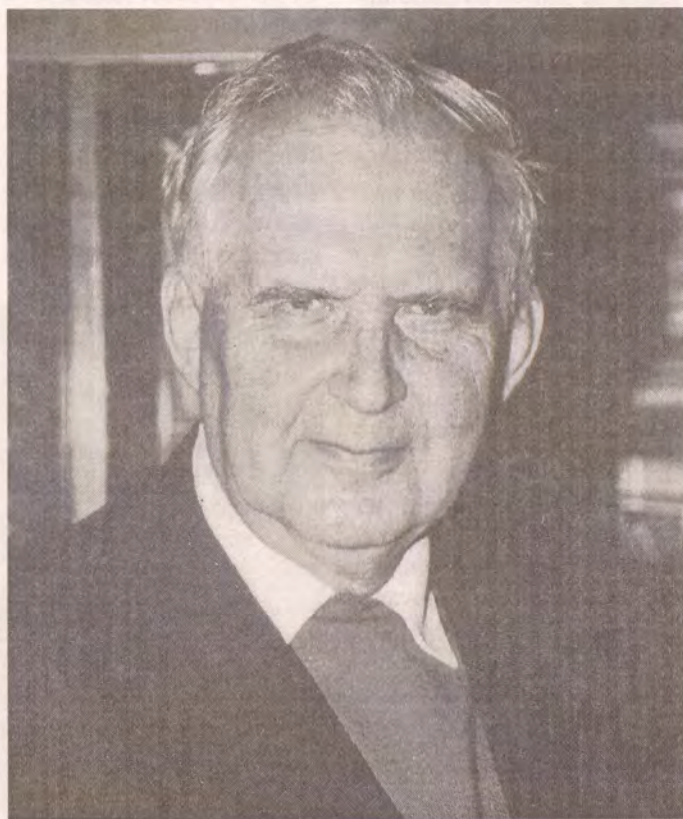
Jak vypadá v diecézi situace ministrantů?

Záleží to vždycky na knězi. Když je kněz dobrý, jde to. Zná m farnosti, kde jsou ministranti každý den, ale bohužel i takové, kde chybějí i v neděli. Člověk potřebuje živé vzory, nestačí mu je-

nom číst.

Jaká je nejdůležitější věc, na kterou je potřeba se v naší diecézi zaměřit?

Na to, aby vzrůstala aktivita věřících. A to je věcí všech diecézí. Bylo zvykem, že všechno dělal pan farář, všechno sehnal,

všechno obstaral. Když na věc přijde, že sežene i děšť. Před několika lety mi řekla jedna babička: "Faráře tu máme, kostel tu máme, a přece neprší."

Jak to vypadá s přípravou sněmu české církve?

Právě jsme na biskupské konferenci schválili první texty, které se budou probírat ve sněmovních kroužcích. Během týdne

nebo čtrnácti dnů je animátoři dostanou a budou se moci rozběhnout sněmovní kroužky.

A co vy očekáváte, jak bude sněm probíhat, co ze sněmu vzejde, jak skončí?

Uvědomme si, že jsme

Jak to vypadá v diecézi s ustanovením farních rad?

Farní rady nejsou Kodexem kanonického práva přikázány, na rozdíl od rad ekonomických. Farní rady jsou tam, kde je pro to vhodné prostředí. Již jsme ale připravili vzorové stanovky, podle nichž ten, kdo by chtěl, může farní rady ustanovit. My Češi máme sklony udělat nejprve honorární titul a potom už nedělat nic, kdežto mnohem lepší je, když se to nejmenuje farní rada a lidé se přijdou sami zeptat pana faráře, co potřebuje a dělají sami. Mnohde jsou farní rady, které ten název nemají, a jsou jiné, které mají jen ten titul a nedělají nic.

Jak se vyvíjí počet věřících v naší diecézi? Přibývá jich nebo ubývá?

Je to poslední roky přibližně na stejné úrovni. Ve městech jich již přibývá: například v Litoměřicích před pěti roky v kostele mladí lidé a rodiny skoro nebyli, dnes už jich tam je mnohem více. Města se tam, kde je dobrý kněz, vzpamatovávají. Na vesnicích je to horší, protože tam kněží skoro nejsou a odcházejí do měst.

*Děkujeme za rozhovor
Jan Macek, Jakub Kříž*

v přípravné fázi, vlastní sněm začne až v roce dva tisíce jedna nebo ještě později. Nejprve se musejí probrat všechna témata sněmovních dokumentů, takže počítám, že se lidé dají leckde dohromady, že mohou spolu mluvit o Pánu Bohu a ne jenom o počasí. Lidé se takto dají dohromady a to bude asi to hlavní.

Svatoštěpánská katedrála a její letošní Velikonoce

První litoměřický biskup ji dal postavit. Do jejích základů srovnali zdivo gotického kostela stejného zasvěcení. To bylo tehdy po třicetileté válce v době raného baroka. Biskupové měli s kostelem mnoho starostí.

Katedrála během věků

Už ten první musel nechat odbourat průčelní věže, poněvadž sprašové podloží nemohlo unést jejich váhu. A jak se dějinami střídali jeden za druhým, starostí neubývalo. Druhý biskup věnoval kostelu překrásný oltářní kříž. Třetí chtěl postavit věž alespoň vedle kostela, když to jinak nešlo, ale zmožil se jenom na její jednáctimetrové základy - jako ten biblický panovník, který stavěl bez předběžného rozpočtu. A tak to šlo dál až po biskupa Grosse na počátku dvacátého století, který vyměnil těžkou klenbu kostelní lodi za klenbu panelů z drčeného korku, stmelového cementovým pojivem. Liturgická reforma druhého vatikánského koncilu si vynutila zvednutí podlahy presbytáře a zbudování oltáře s možností celebrování mše svaté tváří k lidu, shromážděnému v lodi kostela. Jeho zbudování vzal na sebe pražský architekt ing. Aleš Bořkovec. Jako oltářní stůl s vrchní deskou z hořického pískovce o váze dvaceti metrických centů na třinácti podstavcích uzavřených válcových oblin ze zvonoviny. Podařilo se mu tak vytvořit dílo nijak nerušící charakter dosavadního interiéru a tvarem či barevností. Právě před deseti lety pražský arcibiskup kardinál František Tomášek nový oltář posvětil, aby o pár roků později při tom-

to oltáři udělil biskupské svěcení místnímu ordináři, a to poprvé v dějinách diecéze. Pán Bůh zde zřejmě drží ochrannou ruku nad hlavní svatyní diecéze.

Svatý týden v katedrále

Jestli jsme se při pohledu na katedrálu zadívali do dálné minulosti, zastavme se nyní na chvíli v kostele samém zpět jen o několik dní. Prožili jsme v něm vrchol liturgického roku - Svátý týden.

Mládež se sešla kolem biskupa v sobotu před Květnou nedělí. Liturgii Květné neděle a stejně tak celého Svátého týdne vedl sám biskup. V úterý se kolem něho shromáždili skoro všichni diecézní kněží a biskup před nimi posvětil liturgické oleje jako o Zeleném čtvrtku. Odpoledne kněžského dne bylo přeneseno do Teologického konviktu a po obědě bylo věnováno především přednášce MUDr. Svatošové o vybudování litoměřického hospice pro lidi na rozhraní mezi časem a věčností.

Zelený čtvrtek s liturgií Večeře Páně katedrálu zaplnil a měl své pokračování v noční adoraci v kapli Getsemanské zahrady, když ve středu před tím se velké množství věřících zúčastnilo pobožnosti Křížové cesty.

Velkopáteční bohoslužba v podvečerní hodinu s pašijemi sv. Jana, slavnostními přímluvami, uctíváním kříže, k němuž bylo užito krásného oltářního kříže. Vrcholem této bohoslužby bylo svaté přijímání, po němž věřící pokračovali adorací v kapli Božího hrobu.

Bílá sobota bez liturgie dá-

vala příležitost k tiché modlitbě v téže kapli Božího hrobu.

Vzkříšení

Nedělní ráno za tmy páté hodiny shromáždilo neobvyklé množství věřících při velikonoční vigílii. Ticho toho rána bylo poznamenáno praskotem hořící hranice před průčelním katedrály. Následovalo posvěcení ohně, příprava pětikilogramového paškálu, na který byl přenesen plamen hranice. "Světlo Kristovo!" V zástupu kolem stojících má každý v ruce ještě nezapálenou svíci, ale při přestoupení prahu kostela od plamene velikonoč-

ní svíce jeden za druhým přebírá světlo, které se rozlévá od jednoho k druhému, aby se po zvolání jáhna "Světlo Kristovo!" rozlilo toto světlo lodí kostela. Při třetím zvolání je kostel plný světla. Jáhen vyzvedne velikonoční svíci na svícen při ambonu, od kterého za chvíli zazní chvalozpěv na tuto svíci - symbol Zmrt-

Otec biskup světlí oleje během kněžského dne v úterý Svátého týdne ve svatoštěpánské katedrále v Litoměřicích

výchvalstálo: "...Prosíme tě tedy, Bože, ať tato svíce, ke cti tvého jména rozsvícená, stále svítí nehasnoucím jasnem..."

Bohoslužba pokračuje čtením úryvků Starého zákona. První podává zprávu o stvoření světa, druhý o Abrahámově oběti a třetí o přechodu Izraelitů Rudým mořem při návratu z egyptského otroctví do země zaslíbené. Mezi čteními se rozezpíval sbor na kůru chvalozpěvem na Boží dobrotu a velikost.

Po čtení ze Starého zákona se rozsvítí světla na oltáři a biskup od svého křesla zpívá chvalozpěv "Sláva na výsostech Bohu". Zvonům na věži se vrátil hlas a jejich hlahol se rozezněl spolu s chorálem varhanních píšťal v kostele.

Po vstupní modlitbě biskupové lektor přečetl epištolu. Farář katedrály předstoupil před biskupa: "Nejdůstojnější otče, přináším vám radostnou zprávu, totiž: Aleluja!" A biskupovými ústy se tato radost nese dál zpěvem opakovaného: Aleluja! A celé shromáždění lidu Božího se k tomuto zpěvu připojuje.

Za zpěvu litaní ke všem svatým biskup přistupuje se svým doprovodem ke křtitelnici, aby posvětil křestní vodu, udělil křest a přijal obnovu křestního slibu ode všech věřících v kostele.

Liturgie potom pokračuje přímluvami a eucharistickou bohoslužbou.

Už za zpěvu Sláva na výsostech Bohu začalo modrat sklo velkého okna nad varhanami - náznak probouzejícího se dne. Když ale bohoslužba dospěla až k závěrečnému "Jděte ve jménu Páně, aleluja, aleluja!", slunce svou září zvítězilo nad světly v kostele, jako Ježíš svým vítězstvím nad smrtí a zlem.

P. Josef Helikar

Kde byl Jarda, byla ... slušně řečeno, legrace

Kdyby se vás někdo zeptal, kde asi zazněla tato věta letos ve Svatém týdnu před Velikonoci, těžko byste uvěřili tomu, že na pohřbu. A přece tomu tak bylo. Tuto větu pronesl za tichého upřímného souhlasu všech přítomných (a nebylo jich málo) v pondělí 6. dubna jeden z bratrů redemptoristů na pohřbu svého spolubratra P. Jaroslava Sallera. Kněze, redemptoristy ze Svate Hory, donedávna faráře v Liběšicích u Žatce. A že tato věta byla skutečně pravdivá, mohou potvrdit všichni, kdo P. Jaroslava znali a přišli se s ním v tak hojném počtu rozloučit na Svatou Horu a na příbramský hřbitov.

Nebylo člověka, který by se při delším rozhovoru s otcem Jaroslavem několikrát od srdce nezasmál. Pan farář přímo sršel nenápadným vtípem a veselím, a to i přes svůj věk a četné neduhy, které by mnoha jiným lidem vzaly elán a chuť se smát. Otcí Sallerovi ne. Ten si veselou

mysl, smysl pro humor, radost z toho, že je "dobrodruhem Božím", jak sám sebe nazývá ve stejnojmenné autobiografické knížce - tu nakažlivou radost si uchoval až do smrti.

"Rozdal všechno, co měl" - i tuto pravdivou větu řekl kdosi (myslím, že pan biskup Liška) na pohřbu otce Sallera. A stejně upřímně jsme s ní všichni v duchu souhlasili. Pro druhé dovedl sehnat vše. I naši církevní školu v Deštnici takřka "vydupal" uprostřed úhuru. Pergola na liběšické faře bude ještě dlouho hostit děti a mládež nejen z liběšické farnosti při hrách, zábavě i při bohoslužbě.

V srdcích mnoha dětí, mladých chlapců a dívek většinou z nevěřícího prostředí, zapálil plamínek poznání a lásky k Bohu stvořiteli i jeho dílu. Živě dokazoval světu, že víra nepatří jen k vážným tvářím hloubajících myslitelů, ale i k prostým, uspěchaným lidičkám stejně jako k "rozchechtanému" mládí.

Je nás hodně, kteří panu faráři Sallerovi za mnohé vděčíme. A možná ještě více těch, kteří si zatím ani neuvědomují, jaký poklad byl zaset do jejich dušiček. A otec Jaroslav byl vždy přesvědčen, že žádné zaseté semínko nepříjde nazmar - že jednou, až prorazí trní a ztvrdlou půdu, vyklíčí a rozkvetne k oslavě Boží.

Rozdal všechno, co měl... ale přesto šel do své věčné vlasti nesmírně bohatý. Bohatý humorem, jemu vlastním a od něho neodmyslitelným. A bohatý velikou důvěrou v Boží milosrdenství, v němž se podle jeho slov roztaví všechny naše poklesky.

Tato důvěra je i pro nás zdrojem radosti a naděje. Naděje na shledání s naším Pánem, s našimi blízkými, i s vámi, otče Jaroslave. Tak nashledanou a díky! Upřímné díky ode všech a za všechno.

Jaroslava Straňková
Církevní základní škola
Deštnice

P. Jaroslav Saller s dětmi na archívním snímku

Vzpomínka na P. Obruču

Chrastava, Josefův Důl a Smržovka. To byla působitě brněnského kněze Bohumíra Obruči v naší diecézi v letech 1948-1959. Ale ani potom Bohumír severní Čechy neopouští. I potom zůstal knězem jako lesní dělník v Jizerských horách. A tak na něho vzpomínají dnes i ti, které učil zacházet se sekerou a pilou v tamějších lesích a dnes se s ním přišli rozloučit ze severních Čech na jižní Moravu, kde byl doma.

Právě se chystal oslavit své osmdesátiny, když na něho čekalo nemocniční lůžko u boromejek pod Petřínem. Zde P. Bohumír o slavnosti Zvěstování Páně zemřel. Jeho tělo se vrací do Znojma, aby na tamním svatém poli našel místo posledního odpočinku v hrobě své rodiny.

Zaplněný kostel sv. Michela se s ním loučil modlitbou a zpěvem při mši svaté, kterou celebrou brněnský generální vikář Mons. Jiří Míkulášek spolu se zástupcem litoměřické diecéze a Stanislavem Krátkým uprostřed asi dalších dvaceti kněžských spolubratřů.

V nadpisu této vzpomínky jsou uvedena místa první části působení P. Bohumíra, který po primici v roce 1946 jako kaplan působil v Jedovnicích u Blanska, ale potom již v naší diecézi. V druhé fázi své kněžské činnosti v roce 1967 a následujícím v Kamenickém Šenově. Do duchovní správy v brněnské diecézi se vrátil až mnohem později v rodných Pavlovicích a ve Znojmě.

Děkují mu litoměřičtí i brněnští, kteří v něm poznali svého duchovního správce a Kristova kněze.

P. Josef Helikar

Křesťanské církve

Metodisté - kdo jsou a co chtějí?

V 18. století se začaly v anglikánské církvi stále silněji prosazovat pietistické důrazy. Tiché očekávání na „moc s výsosti“, osobní společenství s Bohem, jistota spasení skrze Pána Ježíše Krista. Tyto zkušenosti začali hledat i někteří anglikánští studenti teologie na Oxfordské univerzitě. Založili společný kroužek asi deseti studentů a vzájemně si otevírali svá srdce. Hovořili otevřeně o svých hříších a nedostacích, o svém hledání Boží tváře a - Bohu buď díky - brzy i o svém nalézání. Jejich setkávání i celý jejich život byl veden přísným režimem - metodou, a tak jim jejich spoustu studentů začali říkat „metodisté“. Tato přezdívka, která původně byla vlastně nadávkou, se vžila a stanula v názvu církve.

Ony studenty, kteří opravdově zpytovali své životy (mottem setkávání byl verš Jk 5, 16), Bůh brzy použil ke svému dílu spásy. Živé Boží slovo začalo znít z kazatelen Anglikánských kostelů. Ale ne všichni tím byli nadšeni. Především ne takzvaní „počestní občané“, kteří se cíti-

li spravedlivými ze svých skutků a ze své zbožnosti, která spočívala v občasném navštěvování kostela. Brzy tuto zvěst o spasení z milosti vytlačili mimo kostely. Nejprve George Whitfield a pak i John Wesley se svým bratrem Charlesem začali kázat pod širým nebem. Došlo k ohromnému probuzení. Na shromáždění začaly chodit tisíce lidí. V deníku si John Wesley poznamenává shromáždění, které čítalo více než 20 000 účastníků.

Přes veškeré útlaky a pronásledování se evangelium šířilo dál a v rámci anglikánské církve se utvářelo stále jasněji metodistické hnutí. Není snadné říci, jak a proč vlastně došlo k oddělení metodistů od anglikánů. Snad byl prvním důvodem vznik Spojených států roku 1783. Tehdy museli anglikánští kněží z Ameriky pryč, a tak se metodisté rozhodli změnit svůj název a misijní činnost dále konat pod vlastní metodistickou hlavičkou, která občanům Spojených států nevadila. Zde pak pronikalo evangelium skrze obě-

tavé misionáře dál. Dnes je v Americe na 40 milionů metodistů. Skrze americké metodisty se dostalo metodistické hnutí i do naší vlasti a to po 1. světové válce. Tehdy na našem území vzniklo asi 20 farností, které jsou základem církve i dnes.

Snad je ještě dobré, odpovědět na otázku, jak se metodisté liší od ostatních křesťanů. Jsem rád, že mohu říci, že se od křesťanů nechtějí a nechtějí lišit ničím. Jejich důrazem však je, že víra je věc osobní a mění celý náš život, tak jako to Bůh činil v životě všech biblických svědků. Bůh nedává světu jen obecnou zvěst, která nám nemůže pomoci v našem každodenním trápení. Bůh se k nám sklání, přichází do naší blízkosti, promlouvá k nám. To je zvěst, o kterou se metodisté nechtějí nechat nikým připravit: Že Ježíš zemřel za mé hříchy, ano, právě za mé.

*Radomír Škaloud
kazatel Evangelické církve
metodistické
v Jablonci nad Nisou*

Sněmovní kroužky v naší diecézi

V naší diecézi vznikly prozatím sněmovní kroužky na těchto místech:

ve vikariátu libereckém, krušnohorském a mladoboleslavském a ve farnostech Hejnice, Chřibská, Liberec - arciděkanství (2x), Liberec - Ruprechtice (3x), Libuň, Louny (3x), Mladá Boleslav, Mníšek, Raspenava, Velký Šenov, Vratislavice (2x) a Žatec.

Dalším krokem bude setkání animátorů těchto kroužků. Dojde k němu do začátku prázdnin. Jedním z termínů, který se nabízí, je 30. květen v rámci pouti ke svaté Zdislavě v Jablonném. Místo a čas setkání však bude teprve upřesněn a animátoři budou o něm informováni.

Žádám vás touto cestou, abyste mi zaslali návrhy animátorů z těch míst, kde ještě sněmovní kroužky nevznikly. Jedná se o povinné sněmovní kroužky ve vikariátech, ale také o sněmovní kroužky ve farnostech.

Oproti původním informacím došlo v pravidlech vzniku sněmovních kroužků k těmto změnám:

- animátor nemusí mít nutně dokončené teologické vzdělání (minimálně katech. kurs - jak bylo dříve sděleno), ale jde o jeho teologické vědomosti, duchovní zakotvenost a schopnost vést sněmovní kroužek; to posoudí ten, kdo animátora doporučuje

- druhá změna se týká těch, kteří s animátorem budou

ve sněmovním kroužku spolupracovat; nebudou se již nazývat aktivisté, ale jednoduše členové kroužku a nevyžaduje se již nutně jejich podpis na formuláři.

Formuláře o vzniku sněmovních kroužků mi zašlete pokud možno co nejdříve. Obdržíte je na farách nebo kontaktujte přímo mne na níže uvedené adrese.

Děkuji vám

moderátor sněmu pro litoměřickou diecézi

Václav Vaněk
Ř.k. farnost Vratislavice
Tanvaldská 51
463 11 Liberec 30
tel. 048/5160625 - fara
048/5160637 - domů

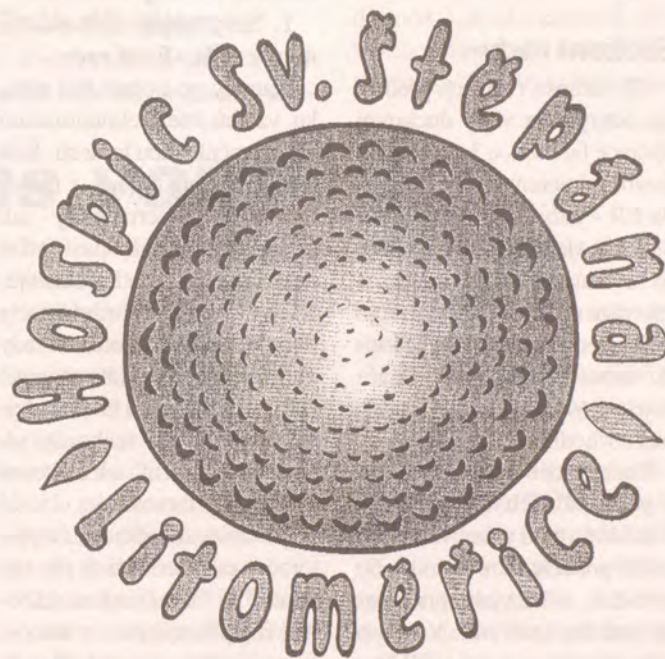
Hospic sv. Štěpána v Litoměřicích

Po zkušenostech z Hospice Anežky České se odvažují tvrdit, že hospic není jenom doprovázení umírajících. Je to i účinný prostředek pastorece. Je to ale i veliké a úžasné dobrodružství! Dobrodružství účasti a podílnictví na lásce, kterou spolu prožívají Otec, Syn a Duch svatý. Dobrodružství účasti a podílnictví na Boží aktivitě a na Božím bohatství. Možná nevěříte. Ale zkuste pobýt pár dnů v hospici. Užasnete nad tím, co všechno si Prozřetelnost, která si troufla dát nám svobodnou vůli, dokáže vymyslet, jen aby duši člověka dostala tam, kde ji od věčnosti touží mít.

Projekt Hospic sv. Štěpána v Litoměřicích je na úplném začátku, ale pevně doufáme, že se dobré dílo podaří. A protože "nestaví-li dům Hospodin, marně se namáhá stavitel", ze všeho nejdříve jsme se snažili rozpoznat, zda to Boží vůle je či nikoliv. Příležitostí se naskytlo hned několik. Vyžádali jsme si audienci u otce biskupa a prosili, aby nám Bůh jednoznačně ukázal svou vůli. Postaví-li se otec biskup za tento projekt, poznáme, že ho Bůh chce. A jestli to nechce, nechceme to ani my a není co řešit. Odpověď byla jasná. Nejenže otec biskup dílo podpořil svojí autoritou, ale hned se i přimluvil u německé Renovabis za finanční injekci ve prospěch hospice. Další konkrétní pomocí z jeho strany bylo pozvání na kněžský den, konaný 7. dubna v Litoměřicích. Tam jsme s projektem mohli seznámit na stovku kněží z celé diecéze a jejich prostřednic-

tvím i vás.

Když si nás předvolali na městský úřad, abychom jim představili Sdružení pro založení a podporu hospice v Litoměřicích i vlastní projekt, modlili jsme se znovu: "Pane Bože, zase máš příležitost nám ukázat, jestli to tu chceš. Jestli ano, tak nám pomoz, aby nám za symbolický poplatek dali do dlouhodobého pronájmu zrušenou porodnici a my z ní udělá-

me hospic." Na podporu hospice zvedli ruku ještě v naší přítomnosti všichni přítomní radní. "Už podruhé se rouno orosilo", radovali jsme se s Monikou Smolkovou a panem primářem MUDr. Františkem Pražákem, předsedou sdružení, když jsme vycházeli z radnice.

Pak přišla první zkouška. K porodnici je bezpodmínečně nutno přistavět druhou budovu a na to je třeba kus pozemku. Jenže, městský architekt si už na tomhle plá-

ku namaloval domov důchodců a nemínil ustoupit ani o metr. Náš architekt ustoupit nemohl, nebylo kam. Jednání bylo velmi nepříjemné a k ničemu nevedlo. Radní se zachovali šalamounsky moudře. Spor předali k posouzení odborníkovi z Fakulty architektury v Praze a nám se tak nečekaně naskytla další příležitost rozprostít rouno před Hospodina. Ukázalo se, že

oreticky stačí. Prakticky jde jen o to, aby sůl solila a kvas kvasil. A ještě něco. Sestra Monika pracuje v Hospici Anežky České už třetí rok, rozmnožuje tam vydatně své mimořádné hřivny, ale není místní. Je z Litoměřic. Nikdo z nás ji nebral moc vážně, když tvrdila, že tam jde nasbírat zkušenosti, aby postavila hospic doma. Litoměřice mají ještě další výhodu. Je tam konvikt. Kontakty už byly navázány, hezká spolupráce začala.

Bylo by také hezké, kdyby Hospic sv. Štěpána měl už v této počáteční fázi v každé farnosti litoměřické diecéze aspoň jednu kontaktní osobu, skrze kterou bychom mohli spolupracovat s celou farností. Chceme se s vámi průběžně dělit o všechny radosti i starosti, abychom je snáze unesli. Zatím radosti převažují, ale jistě přijde i doba zkoušek. Proto jsme 25. dubna uspořádali "První setkání spolupracovníků a přátel Hospice sv. Štěpána" a v náhradním termínu ho opakujeme ještě 23. května od 10 do 12 hodin v Litoměřicích, Dómské náměstí č. 10. Tam se dozvíte, čím vším můžete pomoci. Možností je celá řada, zaměstnáme i nemocné, staré a chromé. Ti mohou pomoci nejvíce - svými obětmi a modlitbami. Moc za ně děkujeme! Přijďte na setkání nebo svou pomoc nabídněte na adresu: Sdružení pro založení a podporu hospice Litoměřice, Stránského 32/1313, 412 01 Litoměřice.

MUDr. Marie Svatošová

na plácek za konzistoří se při dobré vůli vejde obojí. Rouno se orosilo potřetí! No řekněte, není už tohle samo o sobě kus dobrodružství?

První český hospic vznikl v Červeném Kostelci, protože tam je mimořádně silná farnost. Nechci se v Litoměřicích nikoho dotknout, ale opravdu si myslím, že na to sami nestačí. Však také hospic nebude sloužit jenom jim. Bude sloužit celé diecézi. A v té věřící alespoň v množství soli a kvasu určitě jsou. A to te-

Stanovy ekonomických rad farností a jejich stíny

Duchovním správcům farností v naší diecézi bylo uloženo, aby do 1. července t.r. ustanovili ve svých farnostech ekonomické rady. Toto rozhodnutí se opírá o ustanovení kánonu 537 kodexu kanonického práva, které charakterizuje ekonomickou radu farnosti jako pomocný a poradní orgán faráře či administrátora farnosti, který pomáhá faráři ve správě majetku farnosti. Při správě majetku dbá ekonomická rada (ER) kanonického práva a příslušných zákonů a státních předpisů ČR. Ustanovení ER je povinné, a to ve všech farnostech.

Úkol ekonomické rady

Úkolem ER - dle stanov, platných od 1.3. 1998 - je především napomáhat k tomu, aby majetek farnosti byl spravován šetrně, obezřetně a spolehlivě. Zejména se ER stará o zdroje příjmů a zajištění nutných hmotných potřeb farnosti, dbá na správné použití účelových darů, pomáhá při vypracování žádostí o udělení příspěvků na opravu kostelů, kaplí a farních budov z fondu biskupství nebo od orgánů státní správy. ER také posuzuje kriticky důvody výdajů na potřeby farnosti vzhledem k vlastním možnostem. ER průběžně kontroluje hospodaření s penězi, vedení inventurních seznamů majetku, provádění a odvádění účelových sbírek atd. V neposlední řadě projednává výsledky hospodaření farnosti podle pololetních a ročních výkazů a doporučuje faráři jejich schválení.

Finanční rozpočet

Základem hospodaření farnosti je finanční rozpočet, který je zpracováván pro každý kalendářní rok hospodářem v úzké

spolupráci se všemi členy ER. Cílem tohoto rozpočtu je, aby materiální hodnoty, které byly farnosti svěřeny, zůstaly zachovány, aby bylo v optimální míře zajištěno správné využití všech prostředků, s kterými farnost disponuje, a tím materiálně zajištěna především pastorační činnost. ER o schváleném finančním rozpočtu a o výsledcích ročního hospodaření vhodným způsobem informuje celé farní shromáždění.

Složení rady

ER farnosti tvoří její předseda, kterým je vždy duchovní správce farnosti, a 3 až 5 členů, farářem jmenovaných. Předseda ER - tedy farář nebo administrátor - je vždy plně odpovědný za činnost ER: Organizuje zasedání rady, řídí je, schvaluje její doporučení. Z tohoto důvodu nesmí ER bez svého faráře či jeho zástupce zasedat a přijímat rozhodnutí.

Tam, kde není možno z personálních důvodů ER v každé farnosti ustanovit, ustaví se ER pro celý farní obvod nebo jeho část, avšak vždy spravovaný jedním farářem. V tomto případě leží na faráři a ER farního obvodu odpovědnost za to, aby jednotlivé farnosti nebyly ve svých oprávněných potřebách kráceny na úkor jiných. Je třeba, aby slabé či nesoběstačné farnosti byly na základě principu solidarity podporovány finančně silnějšími.

Rozdělení práce

Stanovami se také doporučuje, aby práce v ER byla rozdělena, například mezi účetním, hospodářem a ekonomem. V každém případě je jejich činnost dobrovolná a bezplatná. Členové ER jsou jmenováni svým farářem zpravidla na tři roky, jemu jsou osobně odpovědní a jím mohou také být od-

voláni.

Stanovy ER farností jsou nesporně delší dobu očekávaným opatřením. Formulují srozumitelně smysl práce ER, dostatečně jasně vymezují okruh jejich práv a povinností a jsou zárukou dalšího aktivního uplatnění laiků ve farním společenství. Současně je však již nyní třeba upozornit na některé nedostatky, které se do stanov vloudily:

Nedostatky stanov

1. Nevyřešený vztah ekonomická rada - farní rada

Stanovy podrobně řeší otázku vztahů mezi ekonomickou a pastorační radou farnosti. Řeší také postup pro případ - v našich farnostech poměrně častý - jak si počínat, jestliže pastorační rada v dané farnosti neexistuje. Stanovy však, bohužel, zcela pomíjejí vztah ekonomické rady k farní radě, zpravidla chápané jako poradní orgán faráře, zřejmě zahrnující obě funkce, tj. jak funkci pastorační, tak i ekonomické rady farnosti.

Pro úplnost dodejme, že pastorační rada farnosti se dle kánonu 536 CIC (Kodexu kanonického práva) může ve farnosti ustanovit jen na základě uvážení diecézního biskupa a ve své činnosti se má řídit normami jím ustanovenými (kán. 536 §2). Pokud je nám známo, v naší diecézi byly zatím vydány jen stanov pro ekonomické rady a na vydání stanov pro pastorační rady farností čekáme.

2. Snaha formalizovat jednání rad

Stanovy ER trpí poněkud nadměrnou snahou co nejvíce upřesnit organizační rámec působení ER (viz čl. VI. "Způsob práce ER") a dosti přísně formalizovat průběh a závěry jednání ER (viz čl. VII. "Zápisy ze zasedání"). Předem je zřejmé, že praxe i těch dobře pracujících ER bude asi dosti odlišná, aniž by

to bylo na závalu věci.

3. Jmenování člena pastorační radou

V článku IV. stanov ("Složení ER farnosti") se uvádí, že "dva až čtyři členové ER jsou jmenováni farářem přímo podle jeho osobního uvážení". Tito členové ER mají mít zkušenost v této oblasti a být zcela bezúhonní. Potud je vše srozumitelné. Dle stanov však má být ER také doplněna ještě jedním členem, a to voleným pastorační radou farnosti. Pokud tato ve farnosti neexistuje - a tak tomu u nás většinou bývá - pak stanov vypraví, že "věřící navrhnou za farnost 3 kandidáty do ER, z nichž jednoho farář vybere". Sotva si lze představit v praxi života farnosti uplatnění tohoto postupu.

4. Mlčenlivost členů ER

Méně úsměvným se zdá být ustanovení článku V. o povinnostech členů ER farnosti. Zde se praví "Členové ER mají povinnost mlčenlivosti, kromě záležitostí, které jsou platným usnesením uznány za zveřejnitelné. Závazek mlčenlivosti zůstává v platnosti i po skončení členství v ER." Tento požadavek má dosti daleko k chápání farního společenství jako svého druhu "domu ze skla". Jeho uplatnění je na úkor věrohodnosti křesťanského společenství. Vedlo by ke vzniku tajnůstkářství a odbornického elitářství, zasévalo by časem nedůvěru k finančním rozpočtům a účetním výkazům, jejichž výsledky mají být s farníky projednávány. Navíc je v našich podmínkách povinnost mlčenlivosti zbytečná, protože výše peněžních prostředků a charakter finančních možností drtivě většiny našich farností jsou takové povahy, že jednoduše NENÍ CO před kým skrývat. Máme-li přitáhn-

nout k aktivnímu řešení problémů farností - včetně hospodářských - co nejvíce věřících, pak činnost ER musí být dostatečně otevřená a výsledky práce ER, které předkládá farnímu společenství, musí být pro všechny farníky zcela průzračné.

Budou rady ustaveny včas?

Ustanovení ER bylo uloženo všem farářům a administrátorům farností bez výjimky. Přesto však můžeme mít za to, že ve stanoveném termínu, tj. do 1. července 1998, se to ne všem duchovním správcům podaří. Zdaleka ne ve všech našich farnostech se do té doby najdou věřící, kteří budou hned jako ekonomové ER schopni kvalifikovaně "vypracovávat koncep-

ci hospodaření farností, tj. navrhovat způsoby kde vzít peníze a jak je co nejefektivněji využít." Víme však, že téměř v každé farnosti nebo alespoň farním obvodu lze nalézt alespoň jednoho věřícího, který by po určitém zaškolení mohl s úspěchem pomáhat svému faráři ve vedení jednoduchého účetnictví, sestavování výkazů a provádět více či méně samostatně řadu dalších prací. Nakonec i stanovy ER připouštějí možnost sloučení funkce účetního a hospodáře a nikterak nezabývají faráře a administrátory jejich výlučné odpovědnosti za hospodaření svěřené farnosti.

Zaškolení zájemce

Tedy i v těch případech, kdy se ER nepodaří ve farnosti usta-

vit, je třeba, aby farníci nabídli svým duchovním správcům pomoc, a to i v tom případě, nejsou-li v současné době pro samostatné vedení hospodářských a administrativních záležitostí nijak zvlášť kvalifikováni. Při dostatku dobré vůle z obou stran lze do určité míry agendy mnohé laiky postupně zapracovat. Stálo by za zvážení, zda by na úrovni vikariátů nemohlo být zajištěno proškolení případných zájemců o tuto práci. Rovněž tak by ekonomické oddělení kurie mohlo jednou za rok uspořádat jednodenní školení o účetních výkazech, daňových příznacích, inventarizacích majetku, archivaci dokladů apod. Lze také mít za to, že i v našich farnostech bude přibývat počítačů, a že do budoucna

bude možno počítat i s postupným vytvořením počítačové sítě. Již nyní je tedy nutno podle možností zajišťovat vybavení farností kompatibilními počítači, jednotným programovým vybavením a s určitým časovým předstihem i odborné zaškolení zájemců z řad věřících. Bez aktivní účasti těchto, většinou mladších křesťanů, se v daném případě většina administrátorů farností neobejde.

Závěr úvahy o ekonomických radách farností je jednoznačný: Jakkoliv odpovědnost za hospodaření farnosti bude i nadále plně doléhat na bedra našich farářů, záleží nyní v nemalé míře i na farnících, jak se bude ekonomická situace našich farností vyvíjet.

Ing. Vilém Vraný
stálý jáhen

God bless you!

Když jsem se vloni, právě touto dobou, koukal z okénka přistávajícího eroplánu na rychle se zvedající domky a fabriky kolem johannesburgského letiště Jan Smuts, na bezkrátrové čtyřproudové silnice, po nichž se tam a nazpátek šinuly nekonečné proudy aut, sevřelo se mi cosi pod ohryzky a já cítil, že jsem zase doma.

Na sentiment však nebyl čas, protože vzápětí se ozvalo ono příšerné zakvílení a poté hladké drncnutí několika stovek tun, znásobených hromadou lidí a ještě větší hromadou všelijakých zavazadel, suvenýrů a jiných krámů, kterým mezinárodní špeditéři říkají cargo.

Po dosti rychlém pasovém odbavení jsem s obavami čekal, že svatební dar pro dcerku Trudie, brož z českých granátů, zakoupená přímo v turnovské fabrice, neboť tam je to k mání za polovic, bude celníky pečlivě zkoumána a já se pěkně prohnu. Místo tvrdého čumáku á la Ruzyně se však na mne zazubil kudrnatý etnik v bělostné uniformě jihoafrické Custom office a přátelsky zahalekal - "Hello, Sir! Anything to decla-

re? (Něco k proclení?)"

Po vteřině vnitřních bojů jsem vybalil tu brož. "Hau!" vyvalil mandlové oči Custom Officer. "This is very nice, Sir! It must be bloody expensive! (To je velmi krásné, pane. To musí být krvavě drahé!)" Jsem v háji, blesklo mi hlavou, budu klopat jak mourovatej, ale snad nějakou tu pětku uhraju...

"Listen (poslouchej)," obrátil jsem co nejkroušenější pohled na černého mládence. "Jde nu svatbu své dcery. Ona teď učí v Rustenburgu. Učí černé studenty, aby z nich byli doktoři a profesori, you know (víš)? Ona se za pár dnů vdává a já jí tohle vezu z moc velké dálky, až z Evropy, z Prahy, understand (rozumíš)? A fakticky, nemám moc peněz na placení cla. To je dárek pro ni - wedding present... see (svatební dar...dívej!)"

"Well, kolik to teda stojí? Tam v té Evropě, kde jste to říkal?"

"V Praze", přifoukl jsem jeho informační banku.

"O yes, in Prague! To je někde v Rusku, že? Yes, very long trip, Sir (velmi dlouhá cesta,

pane). Takže kolik jste platil?" Jeho zrak přitom sjel na krabičku cigaret Start, kterou jsem vyndal z kapsy.

"Do you smoke (kouříš)?", pokusil jsem se o korupci a nabídl mu.

"Of course, thank you (samozřejmě, děkuji)," odvětil a bystře vytáhl jednu z cigaret. "Ale já si ji schovám až na potom, tady se nesmí kouřit. A nebudete se zlobit, Sir, když bych si vzal ještě jednu pro mého bratra? On ještě nekouřil ruské cigarety. Tady to neseženete, tady je k mání jen samej shit, Camel, Chesterfield, Winston. Ruský cigarety neprodávaj."

Dal jsem mu celou krabičku a těšil se, že zbude-li mi ještě něco po zaplacení cla, koupím krabičku toho shitu Winstonek.

"Takže kolik budu platit?"

"No ještě jste mi neřekl, co vás ta věc stála. Tam u vás."

"Tisíc korun", zalhal jsem plyně.

Vytáhl jakýsi Bedecker a jal se studovat. Po chvíli pomůcku rezignovaně odložil a docela tiše se zeptal: "Kolik je to v randech?"

Jeho zoufalý výraz mi připo-

mněl dávného spolužáka Viska, který se při zkouškách z elektrotechniky pídil po postupu k výpočtu Furierovy řady. I zde jsem rozhodl pomoci.

"Well, jeden rand je asi šest korun. Takže tisíc korun bude šedesát randů."

"O.K. Sir, ale tohle je present (dárek), že jo? Pro dceru, co učí African students. Takže to tady podepíšete a bude to O.K.! Welcome in South Africa and God bless you! (Vítejte v Jižní Africe a Bůh vám žehnej!)"

Vypadl jsem z celní zóny a vytlačil vozík s kufry do příjezdové haly, kde na mne čekal nastávající zeť Gregory.

Do postele jsem se dostal až po půlnoci. To je vždycky, když se po pěti letech sejdou příbuzní.

Otevřeným oknem pokoje znělo konejšivé crkání cikád a vteřinu, než jsem usnul, zazněla mi v očích přivětivá slova, jež jsem vlastně neslyšel celých pět roků: "God bless you!"

Jindřich Stikarovský

Přečtěte si...

Moudrost apoštolů; Moudrost Hildegardy z Bingenu; Moudrost svatého Augustina; Moudrost sv. Františka, Karmelitánské nakladatelství 1998, po 99 Kč

Před nedávnem jsem zde psal o překrásných knížkách od karmelitánů, nabízejících čtení k meditaci na celý měsíc. Dnes mám před sebou další čtyři, opět vzorně a krásně vypravené. Tentokrát jsou citace vybrány z epistol, převážně sv. Pavla, z děl benediktinské abatyše Hildegardy z Bingenu, jedné z nejpozoruhodnějších žen středověku, dále z díla jednoho z největších křesťanských filozofů starověku, sv. Augustina a konečně od Prostáčka Božího - sv. Františka z Assisi.

Gisbert Kranz, Svatý Augustin, Karmelitánské nakladatelství 1998, 95 Kč

Mluvit o významu církevního otce sv. Augustina by bylo nošením dříví do lesa. Knížka, kterou právě vydali karmelitáni, nám představuje Augustina především jako pastýře, církevního reformátora, člověka usilujícího o znovusjednocení rozděleného křesťanstva, církevního politika, ale rovněž také jako člověka hledajícího Boha, zakladatele nového společenského ideálu, teologa dějin a v neposlední řadě jako toho, kdo prosazuje, aby křesťanství laici přijímali zodpovědnost za svět.

Henri Caldélari, Opuštěný pramen života, Karmelitánské nakladatelství 1998, 49 Kč

Podtitul této útlé knížky zní:

Proč a jak se zpovídat a její autor má snahu ukázat pravou hodnotu jedné z nejprivilegovanějších forem svátosti smíření - individuální sv. zpovědi. Chce zde pomoci tuto podobu svátosti smíření lépe pochopit a lépe ji i využívat. Vřele doporučuji všem, kdo přistupují ke svátosti smíření.

Anselm Grün, Exerciie pro všední den, Karmelitánské nakladatelství 1998 (Magnetof. kazeta)

Minule jsem zde psal o vydání této knihy a nyní si ji můžete pořídit i na kazetě.

Paul-Gerhard Müller, Evangelium sv. Lukáše, Karmelitánské nakladatelství 1998, 167 Kč

Felix Porsch, Evangelium sv. Jana, Karmelitánské nakladatelství 1998, 185 Kč

Další svazky Malých stuttgartských komentářů. Autor komentáře k evangelium sv. Jana není u nás neznám, v r. 1993 vyšla od něj ve Zvonu kniha Mnoho hlasů - jedna víra; byl to vlastně jakýsi úvod do Nového zákona.

Henri Boulard, Ježíš v dnešní době, Karmelitánské nakladatelství 1998, 45 Kč

Egyptský jezuita vybral z evangelí dvanáct příběhů ze života Ježíše Krista a formou parafrázy je posadil do dnešního světa. Základní ideu života Kristova - život v lásce - autor zde srozumitelně představuje i pro dnešní dny.

Carlo Caretto, Myšlenky na každý den, 2 díly, Nové Město 1998, po 125 Kč

Tohoto autora nemusím ani

doporučovat. Ve svých mediálních na každý den v roce pomáhá svými hlubokými myšlenkami nalézt cestu člověku, který se potácí za pravdou.

Sekty a nová náboženská hnutí, Zvon 1997, 72 Kč

Knihy obsahuje dokumenty katolické církve z let 1986 až 1994. Je to vlastně antologie citací papeže Jana Pavla II. a biskupů a může se stát pomůckou pro všechny křesťany.

C.S. Lewis, Bůh na lavici obžalovaných, Návrat domů 1997, 98 Kč

Knihy pozoruhodných esejů z let 1942 až 1963, které se vztahují ke křesťanství a modernímu světu. Autor je znám hlavně knihami Letopisy Narnie, Rady zkušeného ďábla, Přípitek zkušeného ďábla, K jádru křesťanství, Průvodce modlitbou a dalšími.

Edward Hays, Malá duchovní dobrodružství, Portál 1997, 99 Kč

Mám dojem, že podtitul knihy Podněty pro spiritualitu všedního dne plně vystihuje její obsah. Pomocí autorových úvah a příběhů a přirovnáním z různých náboženských tradic jedinec může ke svému duchovnímu prospěchu využít různých situací, jako osud láhve ušlechtilého vína Bordeaux, či každodenní předpověď počasí nebo blaho koupací vany.

Ve znamení naděje, CDK Brno 1997, 89 Kč

Sborník věnovaný proměně teologie a církve po II. vatikánském koncilu. Autory jednotlivých příspěvků jsou: dr. O. Štampach, dr. M. Ryš-

ková, dr. Petr Fiala, dr. Pavel Filipi, dr. Fr. Kunetka, dr. J. Smolík, Václav Ventura a ing. J. Spousta. Účel sborníku je informativní, ale jak říká pořadatel dr. J. Hanuš, chce podnítit další úvahy, co koncil dokázal a uskutečnil.

Eva Šrajzerová, Českobudějovický biskup ThDr. Josef Hlouch, Setkání 1997, 65 Kč

Knihy, věnovaná památce 9. českobudějovického biskupa dr. Josefa Hloucha čerpá z materiálů zpřístupněných až po listopadu 1989. Biskup Hlouch byl internován i na území naší diecéze - v Kadani a v Horním Růžodole. Publikace mimo vlastního textu obsahuje chronologický přehled životopisných dat, fotokopie dokumentů z tajných archivů a četné fotografie.

-mela-

Knihy vydané Karmelitánským nakladatelstvím lze objednat písemně, telefonicky či faxem na adrese:

zásilková služba
Karmelitánské nakladatelství
Kostelní Vydří 58
380 01 Dačice
tel. + fax: 0332/3650
e-mail: karmel@da.bohem-net.cz

Na téže adrese lze objednat katalog kompletní produkce Karmelitánského nakladatelství, který Vám bude bezplatně zaslán.

Knihy vydané nakladatelstvím Portál lze objednat stejným způsobem na adrese:

Portál, s.r.o.
Klapkova 2
182 00 Praha 8
tel./fax 02/689 1120
02/689 1244
e-mail: portal@comp.cz
http://www.portal.comp.cz

Kdo je Duch svatý?

Je jisté, že vyčerpávající odpověď na otázku v nadpise článku je nemožná. Duch svatý je Bohem, nekonečným ze všech pohledů. Ale odkud víme, že nějaký Duch, který není jenom silou Boží, ale dokonce i osobou existuje?

Odpověď Bible

Odpověď nacházíme především v samotném Božím slově - v Bibli. V Novém zákoně a zvláště ve slovech samotného Pána Ježíše vystupuje Duch svatý jako skutečná osoba. Tak například Duch svatý umí učit, svědčit, poznávat apod.: "Duch svatý... ten vás naučí všemu připomene vám všechno..." Jan 14,26; "Duch pravdy... ten bude svědčit o mně..." Jan 15,26; u sv. Pavla "Duch totiž proniká všechno, i hlubiny Boží..."

Ježíš sám ukazuje, že Duch svatý je od Otce a od Něho odlišná osoba "křtíte ve jménu Otce i Syna i Ducha svatého..." (Mt 28,19) nebo "...já sešlu na vás Toho, jehož můj Otec slíbil..." (Lk 24,49) nebo "Nenarodili se kdo znova z vody a Ducha..." (Jan 3,5) Dalších citátů z Nového Zákona bychom mohli uvést spoustu.

Jsou tři bozi?

Ale jak je možné, aby existovala taková osoba? I když způsob žití Boha nikdy zcela nepronikneme, přece jen by měl být lidský rozum schopný nějak zachytit princip, na jakém Boží trojice, zjevená v bibli, funguje!? Touto otázkou se zabývalo mnoho teologů, zvláště ve křesťanském starověku. Zpočátku šlo o to, vysvětlit, jak může existovat Ježíš Kristus jako Bůh a přitom zachovat tvrzení, že nejsou dva nebo dokonce s Duchem svatým tři bozi.

Osoba a přirozenost

Určitě znáte z katechismu učení církve, že "Bůh je jeden ve třech osobách" nebo obráceně

"Tři božské osoby existují v jednom Bohu a mají jednu stejnou přirozenost". Pokusme se nad tím krátce zamyslet:

Ústředními slovy tohoto výroku jsou "přirozenost" a "osoba". Mluvíme-li o Boží přirozenosti, myslíme tím jeho božství. Tak jako já jsem osoba Michala Podzimka, ale tato osoba se projevuje díky své přirozenosti - lidství. Kdybych nebyl člověkem, nemohl bych se projevat jako Michal P. Tak je tomu i u Boha, i On, ať už je v něm kolik chce osob, se navenek projevuje skrze svoje jedno božství. Tak např.

Dva výlety Boží Trojice

Boží trojice však "udělala" v dějinách lidstva jakési "dva výlety" ven "ze sebe". První mise bylo vtělení Druhé Božské Osoby - tak přišel na svět Ježíš Kristus - bytost se dvěma přirozenostmi božstvím a lidstvím najednou. On nás vykoupil a vrátil se i s lidstvím do nebe. Druhá mise bylo seslání Ducha Svatého o letnicích. Ten dosud v církvi působí svojí mocí. Jak by řekl sv. Pavel "v něm se pohybujeme, dýcháme a jsme". On

když tvoří svět nebo když posílá svojí milost (o té jsem psal minule), pak to dělají všechny jeho osoby najednou a stejně. Pravda, my lidé říkáme: "Stvořil nás Otec, vykoupil Syn a posvěcuje nás Duch Svatý" ale to je naše přisuzování činnosti jednotlivým osobám, abychom si je nějak přiblížili. Ve skutečnosti však, když nám jsou např. ve zpovědi odpouštěny hříchy, tak je nám odpouští jenom Syn, který za nás zemřel, ale "dělají to" všechny tři osoby najednou. Tady ale vidíme, jak těžko se tyto skutečnosti zachycují do slov, budu je tedy dále uvádět více v uvozovkách aby se zdůraznila jejich nedostatečnost.

- Bůh - řídí církev skrze své zástupce a skrze svátosti.

Co dělají tři osoby celou věčnost?

Dobře, to je tedy působení Trojice navenek, ale jak "vznikají" osoby a co "dělají celou věčnost uvnitř božství"? Víme, že jsou "uvnitř Boha" tři osoby. U jiných přirozeností (lidství...) toto není.

Řekli jsme, že navenek působí všechny osoby společně. Uvnitř to však tak není. Bůh Otec svým poznáváním (intelektem) poznává sám sebe. Je to poznání naprosté, úplné, vyčerpávající, dokonalé. Tak dokonalé, že tímto poznáním (teologové mu dali pracovní označení "plození") vzniká "Poznání" - Logos a tak

je vlastně druhou osobou Boha, Bohem Synem. Stejně tak i Syn poznává dokonale Otce a tak mezi nimi probíhá stále tento plodící proces. Všimněte si zase nedostatečnosti našeho chápání: Pro nás lidi je nemožné, abychom si představili nějaký proces mimo čas. My, když hovoříme o činnosti, jde vždy o nějakou přeměnu (šel jsem odtud, tam), vždy tam byla změna a tedy i čas, protože čas je jen měřítko změny. Avšak procesy mezi Osobami v trojici jsou beze změny v tomto slova smyslu.

To je tedy Otec a Syn. Ale jak "vzniká" Duch svatý? "Mezi" Otcem a Synem proudí vyčerpávající poznání celého božství a ony dvě osoby chtějí tuto činnost. Jejich chtění (tedy činnost vůle) zahrnuje opět celé božství. Je to dokonalý proces lásky, kterým vzniká Láska - další z osob, Duch svatý. Touto láskou tedy Bůh plně "uvnitř sebe" dýchá. Proto teologové dali tomuto procesu uvnitř Trojice název "dýchání", aby jej odlišili od "plození", jímž je rozen Syn.

Duch svatý je Boží Láska

Tak tedy na závěr našich "doteků Trojice" můžeme říci, že Duch svatý je osobotvorná Láska Boží. Božská přirozenost - božství je plně vydechováno do sebe sama a tak je Bůh jedna velká výheň Lásky, naprosto nevyčerpateľný zdroj. Bůh nepotřebuje přijímat lásku od někoho zvenku, on sám je Láska - Duch svatý. A přesto, úplně nezasloužené z tohoto zdroje čerpáme i my, kdykoliv jsme Bohem pozdvihováni skrze jeho obdarování milostí. Tuto výheň lásky máme i na jazyku, kdykoliv přijímáme eucharistii, v této výhni Lásky jsme i v okamžicích, kdykoliv je nad námi pronášeno slovo odpouštění ve zpovědi.... Tuto Výheň Lásky si máme v tomto roce Ducha svatého zvláště připomínat...

Michal Podzimek - jáhen

Křesťanský laik v liturgii /8./

Svatební obřady

Manželství vzniká manželskou smlouvou, ústně vyjádřenou před svědky, jejíž podstatou je, že se snoubenci vzájemně sobě odevzdávají a přijímají. Jde tedy především o oboustranný, dobrovolný a neodvolatelný souhlas obou snoubenců, vyslovený před Bohem a Církví. V tom je jádro, střed a podstata svatebního obřadu. Tím vzniká nadpřirozený vztah svého druhu: Vztah mezi oběma manželi a Bohem, podpořený začleněním svátostného manželství do společenství církve.

Křesťanští manželé se snaží z Božího zdroje veškeré lásky žít a utužovat své manželství, spojovat lidské i nadpřirozené hodnoty tohoto svazku tak, aby s pomocí Boží za všech okolností zůstávali věni svému svatebnímu slibu. Svou přirozenou povahou je manželská láska zaměřena především k plození a výchově dětí. Právě v duchovním a tělesném růstu dětí nachází manželství své vyvrcholení. Osamostatnění dospělých dětí křesťanské manželství neztrácí ani svou lidskou potřebu a hodnotu, ani svůj nadpřirozený význam "Církve v malém".

Snad se dají vztahy, vznikající ve svátostném manželství, vyjádřit jakýmsi trojúhelníkem, jehož vrcholy tvoří Pán a oba manželé, zasazeným do kruhu, znázorňujícím společenství Božího lidu. (Viz obrázek.)

Jedinečnost svatebního obřadu

Jádro svatebního obřadu, které bychom měli znát a čas od času si ho připomenout, se skládá z otázek a odpovědí, zakládajících manželský slib:

Především jsou to otázky kladené knězem nebo jáhnem nejprve ženichovi a pak nevěs-

tě. Jde o tři zcela zásadní otázky a odpovědi:

1. Kněz nebo jáhen se ptá snoubenců, zda jejich rozhodnutí uzavřít manželství před církví a před Bohem je svobodné a upřímné.

2. Táže se, zda si snoubenci chtějí vzájemně slíbit lásku, úctu a věrnost před Bohem a církví na celý život.

3. S výjimkou případu, kdy jsou snoubenci pokročilého věku, je jim položena otázka, zda přijmou od Pána Boha ochotně děti a zda jsou rozhodnutí je vychovávat podle Božího zákona.

Odpověli oba snoubenci kladně na tyto tři položené otázky, dochází k manželskému slibu ženicha a nevěsty. Vyjadřuje se vzájemným podáním rukou a tak, že nejprve ženich a pak nevěsta pronášejí následující slova manželského slibu:

Já (křestní jméno) odevzdávám se tobě (křestní jméno) a přijímám tě za manželku (za manžela). Slibuji, že ti zachovám lásku, úctu a věrnost, že tě nikdy neopustím a že s tebou ponesu všechno dobré i zlé až do smrti. K tomu ať mi pomáhá Bůh. Amen.

Kněz nebo jáhen potvrzuje jejich vzájemný souhlas slovy: "Před Bohem, před církví i před tímto shromážděním potvrzuji, že jste uzavřeli manželství."

Toto vlastní jádro svatebního obřadu, kterým se ze snoubenců stávají manželé, je možno doplnit o některé další úkony: Po složení manželského slibu může kněz, předsedající bohoslužebnému shromáždění, položit ruku nebo štolu na spojené ruce manželů a dodat: "Co spojil Bůh, ať člověk nerozlučuje." Může také požehnat snubní prsteny manželů. Manžel potom navlékne snubní prsten manželce a naopak. Jeden druhému pak mohou říci: "Tento prsten je znamením věrnosti."

Všechny podobné úkony mají nezanedbatelný symbolický význam jako svátostiny. Svátosti samé však již samy o sobě nic nepřidávají, neboť tu tvoří svatební slib. Z pastoračních důvodů lze k vyjádření souhlasu obou snoubenců užít i poněkud jednoduššího způsobu. Kněz nebo jáhen se táže ženicha, zda tento přijímá svou snoubenku za manželku, pak se ptá nevěsty, zda přijímá za manžela svého snoubence. Jestliže oba dva odpoví jasně a zřetelně ANO, kněz jejich vzájemný souhlas potvrzuje a manželství je rovněž uzavřeno před Bohem i církví.

V obou případech si svátost manželství

udělují snoubenci sami. Kněz nebo jáhen, asistující svatebnímu obřadu, skutečnost uzavření manželství potvrzuje, vzniklému manželství žehná a za ně se společně s manželi a přítomnými věřícími modlí. Je tomu tak, protože křesťanské manželství není výlučně jen záležitostí obou manželů, ale v určité míře se svým způsobem týká lidu Božího jako celku a v neposlední řadě i farního společenství.

Několik slov o žehnání

Svatba je událost z mnohého ohledu jistě jedinečná. Svatební obřad, zejména je-li konán ve mši svaté či v přímé souvislosti s ní, je svátost, ze které čerpáme posilu pro celý náš život. Nicméně existuje řada dalších liturgických úkonů, které se zakládají na našem začlenění do Božího lidu křtem, k manželství jako svátostnému stavu směřují, podporují ho a korunují. Církev i v tomto smyslu nás životem provází a posiluje svou modlitbou.

Především jde o žehnání. K tomu, jako obřadu, který je nejen udělován laikům, ale může být i křesťanskými laiky udělován, se na stránkách Zdislavy ještě podrobněji vrátíme. Nyní si povšimneme té dosud málo využívané skutečnosti, že jako křesťanští laici máme právo udělovat své požehnání některým nám blízkým osobám nejen svým vlastním jménem, ale i jménem církve, a to právě v souvislosti se svátostným manželstvím. Uvedme alespoň dva příklady:

1. Žehnání při zasnubách: Zásnuby v našem pojetí jsou výrazem odpovědnosti za dar lásky mladých lidí, jejichž vztah směřuje k uzavření manželství. Zásnuby se slaví zpravidla doma za přítomnosti rodičů a přátel. Snoubencům, kteří si mohou vyměnit prstýnky nebo drobné dárky, žehnají jejich rodiče.

2. Rodičovské požehnání: Nejlépe vystihuje podstatu tohoto požehnání úvodní modlitba, kterou jeden z rodičů pronášá nad svým dítětem jménem obou manželů: "Přijali jsme tě jako dar Boží. Chceme ti vyprostit jeho požehnání. Ať se staneš tím, čím tě Bůh chce mít. Ať vždy děláš radost jemu i nám a jako křesťan dáváš všem dobrý příklad."

Prameny:

Svatební obřady, ČLK 1971

Benedikcionál, ČBK-liturgická komise 1994

Starý žid a neznaboh

Před mnoha lety, to bylo v Jižní Africe, seznámil jsem se s panem Salantem. Pan Itzi Salant byl doktorem obojího práva a vyznání mojžišského. Nebyl rozhodně nijak ortodoxní. Pejzy nenesl a místo v černém kaftanu s úzkými rameny objevoval se na veřejnosti v dokonale strážené konfekci firmy Kaplan Bros Co. K této firmě mě nakonec též dotlačil, když mne zastupoval v jakési žinantní záležitosti a potřeboval, abych na soud učinil solidní dojem. Jelikož proces dopadl v náš prospěch já zapravil palmáře do třiceti dnů, pojal pan doktor ve mně zalíbení a čas od času zaskočil na kafe a partii šachů.

Při šaších se, jak známo, řeči nevedou. Právnik Salant hrál však šachy stejně špatně jako já, a proto se řeči vedly. Hlavním tématem byly nářky na poměry a upadající stav společnosti. Neboť pan Hirsch už podruhé požádal o posečkání a paní Ida Salantová, tedy páně doktorova choť, chce zase nové auto, přestože jí nové auto onehdy koupil. Není tomu ani pět let, co ho koupil, dal za něj hříšné peníze, a to mu ten ganef Kohen tvrdil, že mu to dává zadarmo. "Ja, Mr. Hein, nic mi nepovídej, já jsem se narodil proto, abych přišel ke zničení."

Takhle mile jsme se tedy bavili a také přišla řeč na víru. Bavit se o těchto věcech na veřejnosti je v Jižní Africe považováno za nepřístojnost, zrovna tak jako o politice a ženských. V jistých lokálech je to dokonce vyvěšeno nad pubem, hned vedle další tabulky, nabádající, "aby se páni dostavovali v kravatách a pokud možno obuti".

My se však nebavili na veřejnosti, ale v útulném soukromí mého kantoáru, odkud bylo krásně vidět, jde-li zákazník či opět

nějaký charitativní spolek.

Rekl jsem již výše, pan Salant nebyl žádný ortodox. Byl to moderní muž, solidní advokát, tajemník Germiston Golf clubu a člen Progressive party.

Avšak každý pátek večer, důstojně oděný firmou Kaplan Bros Co., s vyšívanou jarmulkou na hlavě, soustředil rodinu kolem svátečně prostřeného stolu, zapálil sedmiramenný svícen a vzdal poctu Hospodinu. Též na "šul" do místní synagogy chodil, provázen paní Idou a dvěma uhrovitými synky, Jeffem a Jakubem. Tam vážně zdravil své souvěrce, zbožné i méně zbožné, neboť Hospodin chtěl mít celou germistonskou obec pěkně pohromadě, tedy i rezavého pana Karpelovského, který, dle paní Idy, byl nejenom chucpe, ale též pěkně čuně.

Do hlubších náboženských disputací jsme se nikdy nepouštěli. Já věděl, že pan Salant je žid a on věděl, že já jsem křesťan. Já mám svoje starosti, on má svoje starosti a oba víme své. Všeobecně.

Ale jednou se pan Salant zamyslel, upřel na mne ty svoje moudré oči a jeho hlas hebce zdůvěrněl.

"Jdou sem," kývl na mne spiklenecky, "já jim něco povím! Tohle mi vyprávěl už můj dědeček a věřej, je to moc dobrý! To prej šel, je tomu už dávno, jeden starý žit, takovej šnorer, s králičtma kůžema, no jak se tenkrát chodilo, prostě starý a utahaný žid, když vtom ho dohonil vozka s bryčkou, a že jako ať si sedne, že ho sveze. To se ví, starý žid byl moc rád a moc tomu hodnému dotyčnému děkoval a kam že jede a má-li rodinu a děti, prostě ze samy radosti vedl zbytečný řeči."

Na první pohled viděl, že ten člověk není náš člověk, ale gój, ráčej prominout, zkrátka křesťan. A jak tak jeli, minuli křížek, a ten starý žid na toho člověka kouká a bylo mu divné, že ani klobouk nezved. Potřásl hlavou, ale neřek nic. Jelo se dál a za nějakou půlhodinku zase: kaplička s křížkem a chlap zase nic, jen kouká koňům do zadku a bafá z fajfky. To už bylo starému podezřelé, a tak se obrátil na toho vozku a říká: Promiňte, vzácný pane, starému, hloupému židovi jeho smělost, ale vidím, že nejste jeden z nás a proto budete jistě křesťan. Avšak kdykoliv můjimi vámi uctívaná místa, nepokřičujete se, ani klobouk nesmeknete...

Cha cha, zasmál se ten člověk: Na takový středověký pověry já už dávno nevěřím! A jen to vám řeknu, že žádnéj Bůh neexistuje. To jsou jen povídačky těch černých havranů a fláterníků, a taky těch vaších rabínů, aby biblí hlavy hloupejm lidem a tahali z nich prachy!

Šma Jisruel - vylekal se ten starý žid a honem požádal vozku, aby zastavil, že si sleze.

Co s váma je, vždyť ještě nejsme na místě? přitáhl neznaboh koním opratě a vyjeveně koukal na starocha, jak kvapem slézal z vozu.

Mockrát děkuju za svezení, milý pane, a nemějte mi za zlé, že raději půjdu po svých. Mně nevadí, že nejste můj souvěrec, ale člověka, který nevěří v nic, toho se opravdu bojím..."

Jindřich Stikarovský

Řekli o Duchu svatém

Kdo je Duch svatý?

Mluvit o Duchu svatém je mnohem těžší než mluvit o Kristu nebo o Otcí. Uniká nám, jako by říkal: „Ne já, nýbrž Syn!“ Je totiž božsky pokorný a vládne skrytě. Je nezištný a nechce nic, jen „brát z toho, co je Kristovo, a dávat to nám.“

Romano Guardini: O modlitbě

Je možno říci, že ze všech božských osob je nám Duch svatý nejbližší. Co pohnulo Otce, aby nás stvořil? - Láska - Duch svatý. Po pádu lidí Duch sv. připravoval vykoupění. Vtělení Božího Syna je také dílem Ducha svatého. Kdo v nás působí, že Boha vírou poznáváme, že Ježíše, i když jsme ho neviděli, známe a milujeme, že vnikáme do jeho tajemství? Kdo nás podněcuje k dobrému? Kdo nás přivítal na křtu svatém ke Kristu, kdo nám vlil svou milost? Kdo nám uděluje odpuštění hříchů? Duch Sám!?

A. Stríž: Věvec Ducha svatého

Gratulace

Není běžné, že se ve vesnickém kostele provozuje duchovní hudba, která nejen chválí Boha a jeho Matku, ale přináší kulturní zážitek věřícím, poutníkům i turistům. Poutní kostel Královny hor v Bozkově je právě oním místem. Pod vedením p. Jiřího Kurfírta působí sbor, kde se zpívá česky i latinsky k velké radosti farníků i poutníků.

Touto cestou chceme Jiřímu Kurfírtovi k jeho sedmdesátinám popřát hodně tvůrčích úspěchů, Božího požehnání a ochranu Královny hor, již slouží jako varhaník již 50 let, od svých studentských let.

Děkuji

vděční farníci

Věřím v Boha, Otce všemohoucího, stvořitele nebe i země

Lidé všech národů hledali od pradávna božského původce světa, modlili se k němu, obětovali mu, přemýšleli o něm a psali o něm v posvátných knihách. Ve svých úvahách docházeli k nejrůznějším, někdy až rozporným tvrzením. Jaký je ale skutečně Bůh? Je to osobní TY nebo nějaké neosobní ONO? Jaký vztah má Bůh k člověku? Je nenávidný, lhostejný či milující? Stručné odpovědi na tyto a podobné otázky nacházíme ve vyznáních víry.

Věřím v Boha

Toto je první tvrzení apoštolského vyznání a je také nejzákladnější, protože Bůh je "první a poslední", počátek a konec všeho. Ostatní články vyznání nám umožňují lépe poznávat Boha, jak se postupně zjevoval lidem. Mluví-li vyznání také o člověku a o světě, pak jen ve vztahu k Bohu.

Začátek nicejsko-cařihradského vyznání víry zdůrazňuje skutečnost, že Bůh je jediný, existuje pouze jeden Bůh. Starozákonní Mojžíš to klade na srdce Izraelitům před vstupem do zaslíbené země slovy: "Slyš, Izraeli, Hospodin je náš Bůh, Hospodin je jediný. Budeš milovat Hospodina, svého Boha, celým svým srdcem a celou svou duší a celou svou silou" (Dt 6,4-5). Ústy proroků Bůh volá Izrael a všechny národy, aby se obrátily k němu, jedinému: "Obrat se ke mně a dejte se spasit, všechny končiny země! Neboť já jsem Bůh, a nikdo jiný! ... Řeknou: Jen v Hospodinu je vítězství a síla." (Iz 45,22-24)

Nauka o Trojici

Víře v jednoho Boha nijak neodporuje nauka o Nejsvětější Trojici. Čtvrtý lateránský koncil (1215) definoval: "Pevně

věříme a otevřeně vyznáváme, že je jen jeden pravý Bůh, nesmírný a neměnný, nepochopitelný, všemohoucí a nevýslovný, Otec, Syn a Duch svatý: tři osoby, avšak jediná bytost, podstata či absolutně jednoduchá přirozenost."

"Bůh se zjevil Izraeli, svému lidu, tím, že mu oznámil své jméno. Jméno vyjadřuje bytí, totožnost osoby a smysl jejího života. Bůh má jméno. Není nějakou bezejmennou si-

lou. Sdělit své jméno znamená dát se druhým poznat a v jistém smyslu se jim vydat, stát se jim přístupným a dát jim možnost důvěrnějšího poznání a osobního oslovení. Bůh se zjevoval svému lidu postupně a pod různými jmény; avšak zjevení Božího jména Mojžíšovi v "teofanii" hořícího keře, na prahu exodu a smlouvy na Sinaji, se ukázalo jako základní zjevení Staré i Nové úmluvy." (KKC 203-204)

Starozákonní víra

Věřící Starého zákona znal sice mnohá Boží jména, ale přesto chápal a přijímal Boha především jako svrchovaného Pána nebe a země a bál se ho. Stačí si připomenout strach Izraelitů před vyhlášením Desatera (Ex 20,18-20). Poslušnost víry tohoto lidu byla motivována více obavou z trestu za hřích, než láskou k Bohu, který se o člověka stará a ka-jícníkům milosrdně odpouští.

nám dává ze svého života; komu proto můžeme důvěřovat jako dítě svým rodičům.

Boží všemohoucnost

"Ze všech Božích vlastností se ve vyznání víry uvádí jen Boží všemohoucnost; vyznávat ji má velký význam pro náš život. Věříme, že je všeobecná, protože Bůh, který všechno stvořil, všechno řídí a všechno může; je milující, protože Bůh je náš Otec; je tajemná, protože ji může poznat jen víra, neboť 'se projevuje ve slabosti' (2 Kor 12,9)." (KKC 268)

Boží všemohoucnost nelze v žádném případě chápat v tom smyslu, že Bůh musí udělat vždy všechno tak, jak si to my lidé představujeme a jak se snažíme Boha "naprogramovat".

Místo člověka ve stvoření

"Na počátku Bůh stvořil nebe a zemi" (Gn 1,1). Těmito slavnostními slovy začíná Písmo svaté. Vyznání víry je přejímá a říká, že Bůh, všemohoucí Otec, je "Stvořitelem nebe i země", "všeho viditelného i neviditelného". Člověk zaujímá ve stvoření jedinečné místo: je "Božím obrazem", ve své přirozenosti spojuje svět duchový a hmotný, je stvořen "jako muž a žena" a Bůh ho učinil svým přítelem. Jen člověk ze všech viditelných tvorů je "schopen poznávat a milovat svého Stvořitele", "je jediným tvorem, kterého Bůh chtěl pro něho samého", jen člověk je povolán, aby sdílel poznáním a láskou Boží život, k němuž byl stvořen a který je hlavním důvodem jeho důstojnosti. (srv. KKC 279, 355-356)

Novozákonní víra

Ježíš Kristus nám zjevuje především tuto tvář Boha - ukazuje nám ho jako láskyplného Otce. V jedinečné synovské důvěrnosti k němu volá ve své mateřštině "Abba", to je "milý Otče" a učí nás nejkrásnější modlitbě "Otče náš". Potvrdil nám tak to, co lidé již od pradávna tušili, že Bůh není nějaká nejvyšší bytost, která trůní kdesi o samotě a daleko nad světem a tento svět nechává jeho osudu, nýbrž je to "Bůh pro nás", někdo, kdo